

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Notat om afdækning af eventuelle behov for undervisernes efteruddannelsestilbud i forhold til den grønne omstilling

12. september 2024
Sagsnr.: 24/25920
Kontor for Erhvervsuddannelser
MOHNI1

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmegade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

1. Indledning og baggrund

Det fremgår af den politiske aftale af 7. juni 2024 om flere faglærte til den grønne omstilling, at:

- *Børne- og Undervisningsministeriet vil i forlængelse heraf afdække udbud, anvendelse og eventuelle nye behov for efteruddannelsestilbud i forhold til den grønne omstilling. Afdækningen skal derudover forholde sig til anvendelse og erfaring med brug af gæstelærere. Afdækningen drøftes i Rådet for Erhvervsrettede Uddannelser.*

På denne baggrund har STUK gennemført en fokuseret afdækning med udgangspunkt i interviews med fem erhvervsskoler på hovedsagligt det tekniske område¹, og med fokus på skolernes arbejde med undervisernes grønne kompetenceudvikling inden for hhv.:

- de tekniske og uddannelsesspecifikke fagligheder
- de generiske områder, herunder "det grønne mindset" samt lærernes pædagogiske og didaktiske kompetencer.

Udover grønne efteruddannelsestilbud skulle afdækningen give indblik i erhvervsskolernes erfaringer med brug af gæstelærere, samt hvilke muligheder og barrierer skolerne ser for øget brug.

Da afdækningen er baseret på interviews med fem erhvervsskoler, skal der tages højde for, at udsagn og resultater fra interviewene kun gælder de fem skoler og således ikke giver et udtømmende billede af alle erhvervsskoleres arbejde med undervisernes grønne kompetenceudvikling.

Følgende afsnit indeholder en sammenfatning af resultaterne i notatet, hvorefter resultaterne foldes videre ud i efterfølgende afsnit.

¹ Afdækningen blev - ud over det tekniske område - også baseret på et merkantilt område på en af de fem skoler. Der blev således gennemført to interviews på den pågældende skole: Et på skolens tekniske område og et på skolens merkantile område.

2. Sammenfatning

Alle de interviewede skoler giver udtryk for, at de har stort fokus på den grønne omstilling – herunder hvilke kompetencer, der kræves dels helt aktuelt og dels fremover hos deres undervisere. Skolerne er bevidste om, at den grønne omstilling *er kommet for at blive*, og løbende vil fylde mere og mere i uddannelsesbilledet. En skole nævner hertil, at den grønne omstilling fremover vil blive et konkurrenceparameter for skolerne.

Med undtagelse af en enkelt skole, har alle de interviewede skoler indskrevet den grønne omstilling i deres strategi.

Når det kommer til de aktuelle kompetenceudviklingsbehov, som skolerne og særligt underviserne står overfor, er det centralt at henvise til denne afdæknings to hovedpunkter – nemlig 1) de tekniske og uddannelsesspecifikke fagligheder hos underviserne og 2) de generiske områder, herunder "det grønne mindset" samt pædagogiske og didaktiske kompetencer hos underviserne.

Skolerne giver udtryk for, at der på de tekniske uddannelser er et stort og løbende behov for efteruddannelse i forhold til den grønne omstilling. Det gælder især på mekanikeruddannelsen, elektronik- og byggeområdet samt de energirelaterede uddannelser, hvor den teknologiske udvikling går så stærkt, at det er svært at følge med. Selv om skolerne vurderer, at de er fulgt godt med udviklingen, kommer der løbende ny teknologi og viden, hvorpå man skal opdateres.

Billedet er anderledes på de merkantile uddannelser samt uddannelser som eksempelvis frisør-, maler-, smede- og tandklinikassistentuddannelsen, hvor man endnu ikke i væsentlig grad har sat ind i forhold til efteruddannelse/kompetenceudvikling.

Den primære årsag til disse forskelle skal ses i lyset af materialer, produkter og energikilder, som er knyttet til uddannelserne. El-biler på mekanikeruddannelsen, hvor udviklingen "flyver afsted", er et godt eksempel.

En anden vigtig faktor for, hvorvidt skoler og uddannelser har grebet den grønne omstilling, er betinget af om grøn omstilling og bæredygtighed er skrevet ind i uddannelsesbekendtgørelser og lokale uddannelsesplaner - herunder om der er opsat mål for omstillingen. Ligesom de faglige udvalg er involvering har haft betydning.

Hvad angår de generiske områder, herunder at sikre og udvikle "et grønt mindset", er billedet langt mere ensartet. Alle skoler fremhæver her, at der er et stort behov for at "det grønne mindset" implementeres og forankres hos underviserne. Det gælder også på de skoler, der allerede har sat fokus på mindsettet og eksempelvis har indskrevet den grønne omstilling i sin strategi.

Skolerne efterspørger efteruddannelsesmuligheder, der skal sikre dette mindset, og byder ind med flere forskellige relevante former for disse – herunder workshops, seminarer, temamøder og konkrete kurser, som både kan afvikles af dem selv eller i samarbejde med eksterne parter. De fleste skoler giver udtryk for, at det grønne mindset er et vigtigt fundament, der skal medvirke til en pædagogisk og didaktisk praksis, der griber den grønne omstilling.

Skolerne fremhæver, at de både har kendskab til og i en vis udstrækning allerede har anvendt udbud eller forløb, der har opkvalificeret undervisere i den grønne omstilling – både i de tekniske færdigheder og i forhold til mindsettet, pædagogikken og didaktikken. Herunder har AMU-kurser, forløb på eller i samarbejde med erhvervsakademier og professionshøjskoler, faglige udvalg, videnscentre samt kurser/forløb/temamøder på egen skole været i spil.

Eftersom udviklingen går så hurtig på flere uddannelsesområder, er det svært for skolerne at give klare bud på, hvilke tekniske færdigheder de konkret får brug for. Dog sætter de fokus på, at det netop skal være i ovennævnte regi, at kurser, mv. skal gennemføres. Gerne gennem fonde/projekter og i samarbejde med andre skoler. Igen fremhæves de faglige udvalg som en vigtig medspiller for skolerne.

Hertil nævner flere skoler, at det vil være fordelagtigt – både når det gælder bred forankring på skolen og hensyn til ressourceforbrug - at forløbene kan foregå lokalt ude på skolerne, tæt på undervisningen.

Dette kan med fordel ske sammen med gæstelærere, der har ekspertise i den grønne omstilling, ligesom leverandører af teknisk udstyr og virksomheder vil være relevante at drage ind.

Endelig er det vigtigt, at ny viden og tilegnelse af nye tekniske færdigheder spredes til alle i underviserteamsene og ikke kun til enkelte eller få, der bliver sendt afsted på kursus.

3. Skolernes generelle fokus på den grønne omstilling

Overordnet set giver skolerne udtryk for, at de har stor fokus på den grønne omstilling – både i et samfundsmæssigt og uddannelsesmæssigt perspektiv, og at dette fokus er gældende aktuelt men også for den kommende tid.

De fleste af de interviewede skoler har skrevet bæredygtighed og den grønne omstilling ind i deres strategi.

Der er dog variationer i graden af fokus, hvilket er betinget af:

- hvilke uddannelser og uddannelsesområder, der er tale om
- de faglige udvalgs involvering på området
- hvorvidt den grønne omstilling specifikt er skrevet ind i bekendtgørelserne

- hvorvidt der er opsat konkrete mål ift. den grønne omstilling

Hvad angår forskellen på de enkelte uddannelsers og områders fokus, hænger graden af opmærksomhed ofte tæt sammen med hvilke værktøjer, materialer og produkter, som uddannelserne arbejder med/på.

Størst fokus ses umiddelbart på byggeuddannelserne samt elektriker- (installation, damp), mekaniker- (elbiler), landbrudsuddannelsen og hotel- og restaurationsuddannelserne (eksempelvis indgår "Klima og bæredygtighed" som element i projektfag på GF1 Gastronomi og sundhed på en skole), mens det i konkret form ikke p.t. fylder så meget på de merkantile uddannelser samt frisør-, tandklinikassistentuddannelsen og til dels smeduddannelsen.

Selvom om den grønne omstilling konkret ikke fylder så meget i undervisningen på de merkantile uddannelser på den interviewede skole, har man også her skrevet bæredygtighed ind i skolens strategi.

Generelt giver skolerne udtryk for, at det er naturligt at tænke den grønne omstilling ind i uddannelserne – især for en af de interviewede skoler, der også er en verdensmålsskole.

Enkelte skoler har afholdt temamøder og bæredygtighedskurser, hvor man havde fokus på den fremtid vi ser ind i forhold til den grønne omstilling. En skole har desuden bygget et nyt energiværksted, hvor den grønne omstilling er omdrejningspunkt.

4. Nuværende og efterspurgte kompetencer

Overordnet set vurderer skolerne, at de *i rimelig grad* følger med i udviklingen og kompetenceudviklingsbehovet for underviserne, men at der er behov for løbende – og i stigende grad fremover – at efteruddanne underviserne i forhold til den grønne omstilling.

Som nævnt ovenfor er der dog også her forskel på de enkelte uddannelser og områder.

4.1. De tekniske og uddannelsesspecifikke fagligheder

Forskellen på behov for efteruddannelse mellem uddannelser/områder er særligt udpræget i forhold til *de tekniske og uddannelsesspecifikke fagligheder* hos underviserne.

På *det merkantile område* er behovet umiddelbart ikke så stort, hvilket hænger sammen med, at ESG-redskabet/-rapporteringer (Environment, Social og Governance)² umiddelbart er det eneste forhold relateret til den

² ESB-redskab/-forhold/-krav (Environment, Social og Governance) refererer til en ramme/et redskab der kan anvendes til at måle og vurdere på en organisations praksis og performance i forhold til opsatte bæredygtighedsprincipper.

grønne omstilling. Den interviewede skole fremhæver i den sammenhæng, at der til en vis grad er behov for efteruddannelse på dette område.

Samlet for *de tekniske uddannelser* vurderer skolerne, at der er et udpræget behov for efteruddannelse på det grønne område. De uddannelser, der har gennemført mest efteruddannelse på det grønne område, er samtidig de uddannelser, der stadig står med et stort behov for efteruddannelse, fordi udviklingen inden for den grønne omstilling går hurtigt.

Det gælder især auto-, elektronik- og byggeområderne, hvor der er løbende behov for efteruddannelse af underviserne. På mekanikeruddannelsen går udviklingen af elbiler fx så hurtigt, at det er svært at følge med.

Når man som underviser er blevet opdateret og opkvalificeret på den seneste tekniske udvikling, er der kort tid efter sket en ny udvikling. På elektronikområdet handler efteruddannelsesbehovet fx om solceller, ventilation, varmepumper og energioptimering, mens det på byggeområdet omhandler teknologiske fagligheder i forhold til eksempelvis anvendelse klimavenlige materialer, genbrug og håndtering af asbest og affaldssortering.

På hele det tekniske område er der fokus på, at underviserne kan have behov for at opkvalificeres i anvendelsen af de nye maskiner, der løbende købes ind, herunder at der er nye måder og metoder for vedligehold af maskiner.

På en række andre uddannelser har der også været fokus på den grønne omstilling – både i forhold til nuværende og kommende behov. Eksempelvis har der på smedeuddannelsen været fokus på genbrug af materialer for at undgå spild, hvilket også fremadrettet forventes at blive et fokus på bygningsmaleruddannelsen. For begge uddannelser forventes det, at der i stigende grad vil komme øget fokus på den grønne omstilling og at der vil være øget behov for kompetenceudvikling på området.

Derudover vurderer et par af skolerne, at man har fulgt godt med udviklingen på anlægsgartner- og landbrugsuddannelsen. Dette er blandt andet sket i kraft af, at bæredygtighed ligger "som en naturlig del" i uddannelserne med fokus på eksempelvis økologi, biodiversitet naturbevarelse/naturpleje. Hertil er bæredygtighed skrevet ind i uddannelsernes bekendtgørelser.

En skole skal nu i gang med for alvor at sætte den grønne omstilling på dagsordenen. Den pågældende skole har på de enkelte uddannelser og på enkelte fag inddraget den grønne omstilling efter de gældende krav, ligesom enkeltpersoner på skolen har "båret" den grønne omstilling frem. Skolen mangler dog stadig at sammensætte et strategisk og koordineret arbejde i forhold til omstillingen.

Den pågældende skole påpeger i den sammenhæng, at man er blevet bevidst om, at der mangler faglig kompetenceudvikling på det grønne område for en del undervisere, ligesom skolen nu skal i gang med at indskrive den grønne omstilling i skolens strategi.

4.2. De generiske områder - "det grønne mindset" samt lærernes pædagogiske og didaktiske kompetencer

Som nævnt, giver skolerne udtryk for, at den grønne omstilling er i fokus – herunder at de er bevidste om hvilke tekniske færdigheder, der allerede er udviklet - og fremover skal udvikles - hos deres undervisere. Når det kommer til undervisernes "grønne mindset" – herunder undervisernes pædagogiske og didaktiske kompetencer - er skolernes vurdering mere klar og enslydende: Nemlig at der er et udpræget behov for efteruddannelse.

Årsagerne hertil er følgende:

- Der er et udpræget behov for at sikre, at alle undervisere på skolerne har en **forståelse for vigtigheden og relevansen** for den grønne omstilling. Dette er til stede på nogle uddannelser, mens det i mindre grad er til stede på andre uddannelser – jfr. forrige afsnit.
- Enkelte skoler gav udtryk for, at det er **nødvendigt at sikre et grønt mindset som fundament**, før man kan gå videre og fokusere på hvordan det integreres i de enkelte uddannelser. De fleste skoler påpegede dog, at mindsettet kan udvikles sideløbende med, at den grønne omstilling indgår som en allerede fast del af undervisningen.
- Alle underviserne skal have et **fælles billede** af, hvordan den grønne omstilling indgår i skolens strategi.
- Skolerne understregede, at det ønskede mindset skal sikre, at den grønne omstilling skal være en **integreret del af undervisningen**. Altså ikke noget der nødvendigvis ligger som et separat element, hvilket er tilfældet for nogle af skolerne/uddannelserne.
- Skolerne giver udtryk for, at det er vigtigt at få opbygget et grønt mindset hos underviserne, da det er **forudsætning for deres pædagogiske og didaktiske arbejde**.
- Det er samtidig vigtigt, at sikre, at underviserne - og alle i organisationen - følger dette **mindset i bred forstand** for at sikre, at det bliver en fast del af kulturen på skolen og i undervisningen. Herunder at principperne fra det pædagogiske arbejde følges alle steder i forhold til eksempelvis genbrug, madspild, anvendelse af klimavenlige produkter og affaldssortering. Med andre sikre en *whole system approach* i hele organisationen.
- Underviserne skal klædes på til **løbende at omstille sig** i henhold til den grønne udvikling – herunder at være opsøgende og orientere sig mod ny udvikling og mål for den grønne omstilling. Som beskrevet i forrige afsnit, går den grønne udvikling så hurtig, at der kommer ny viden og teknologi lige efter man er blevet opdateret. Derfor kan det være hensigtsmæssigt, at man som underviser løbende tilegner sig ny viden og tekniske færdigheder – både opsøgende på egen hånd, men også med henblik på at kunne brede den ny viden ud til sine kollegaer i et professionelt praksisfællesskab. Sidstnævnte element,

taler ind i at ledelsen er bevidst om dette, og er med til at opsætte en ramme for dette.

Opsamlende kan det konstateres, at skolerne udtrykker behov for efteruddannelse både i forhold til undervisernes *generiske* (mindset, pædagogik og didaktik) og *tekniske* færdigheder/kompetencer.

På det generiske område er behov særligt udpræget på alle uddannelsesområder, mens det varierer en del, når det kommer til de tekniske kompetencer. Det er svært for skolerne at udpege konkrete tekniske færdigheder, hvor der er et særligt udviklingsbehov, da udviklingen går så hurtigt. Denne pointe taler igen ind i vigtigheden i at de generiske kompetencer er på plads på alle uddannelser/områder.

5. Nuværende og efterspurgt udbud

For at perspektivere de nuværende og kommende behov for efteruddannelse, præsenteres med baggrund i interviewene de udbud på den grønne område, som skolerne kender til og evt. anvender (afsnit 5.1.).

5.1. Nuværende og anvendte tilbud hos de fem skoler

I følgende oversigt fremgår de tilbud, som de interviewede skoler indtil videre har anvendt. Her skelnes der mellem interne forløb, eksterne forløb og forløb i samarbejde med eksterne, ligesom tilbuddene opdeles på "tekniske færdigheder", på "mindset – herunder det pædagogiske og didaktiske" eller begge dele.

Type kompetencer/ færdigheder	"Udbyder"	Interne forløb	Eksterne forløb	Forløb i samarbejde med eksterne
Tekniske færdigheder		<ul style="list-style-type: none"> AMU-kurser: Solceller og varmepumper 	<ul style="list-style-type: none"> Certificeringskurser på automekaniker Certificeringskurser på specialer for køler og varmepumpe Kurser i ESG-regnskaber Forskellige kurser med Videncentrene – eks.: Roroboteknologi Vegetar- og veganer-kurser Div. AMU-kurser <ul style="list-style-type: none"> herunder på auto, elektriker, landbrugsuddannelsen Tømre deltager i efteruddannelse ift. Asbest Automekaniker har haft flere undervisere på efteruddannelse i El og Hybrid bil 	<ul style="list-style-type: none"> Kompetenceudvikling inden for grøn omstilling i forbindelse med Femern projektet. Erhvervsakademi også inde over Div. projekter med Vilum Fonden (+ andre fonde) i samarbejde mellem skoler Kompetenceudvikling i samarbejde med leverandører af varmepumper AI og VR i automekaniker – i samarbejde med Videnscenter
Mindset, pædagogisk og didaktisk		<ul style="list-style-type: none"> Temamøder el. lign. om grøn omstilling 	<ul style="list-style-type: none"> Modul om bæredygtighed på Diplom i erhvervspædagogik 	<ul style="list-style-type: none"> Kursus om bæredygtighed i bred forstand med

		(DEP) – professionshøjskoler <ul style="list-style-type: none"> • Grundlæggende forløb om bæredygtighed med Teknologisk Institut • Grøn omstilling med UCL - oplæg 	Erhvervsakademisk Hus – herunder ift. hvor bæredygtighed er på vej hen?
Både tekniske færdigheder og mindset + pædagogisk og didaktik	<ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtighedskurser • De grønne uddannelser har løbende kørt adskilte forløb • Andre løbende kurser om grøn omstilling • AMU kursus "Green chef" 		<ul style="list-style-type: none"> • Gastrolab • Forløb med faglige udvalg – på elektikeruddannelse og for kokke og tjenere • Forløb sammen med UCL • Projekt med gæstelærere fra Musicon

Som det fremgår af tabellen, er der i overvejende grad flest tilbud/forløb, der omhandler undervisernes tekniske færdigheder. De gennemføres hyppigst i samarbejde med eksterne parter og til dels kun som eksterne forløb.

5.2. Efterspurgte tilbud fra de fem skoler

Som beskrevet i tidligere afsnit, giver skolerne udtryk for at der er et udpræget behov for opkvalificering af underviserne i forhold til den grønne omstilling.

Overvejende efterspørges der forløb, der kan sikre et godt og fælles mindset hos underviserne, ligesom der udtrykkes behov der udvikler den pædagogiske og didaktiske praksis.

I forlængelse heraf påpeger stort set alle skoler, at dette kan ske i forskellige regi - herunder:

- Udbud hos AMU-udbyder
- Udbud hos professionshøjskole eller erhvervsakademi
- Udvikling af forløb i samarbejde med
 - fonde
 - andre skoler
 - leverandører/virksomheder
 - faglige udvalg
 - videnscenter
 - interne på egen skole

Hvad angår en opkvalificering af de tekniske færdigheder er det især inden for uddannelser, fag og områder, hvor udviklingen går meget hurtigt, at der efterspørges efteruddannelse. Det drejer sig primært om automekaniker, elektronik, energi, byggeri og til dels gastronomi.

Det er ikke umiddelbart muligt at pege på konkrete faglig-tekniske elementer, der efterspørges efteruddannelse på, idet udviklingen går så hurtigt. Dette ligger dog igen op til, at mindsettet er på plads, og at man som

skole og underviser er klar til at gribe den nye udvikling og dermed efteruddannelsesbehov. Dette kalder også på et godt samarbejde med de faglige udvalg, og at de faglige udvalg også kigger proaktivt ind i den grønne udvikling.

På det merkantile område er det umiddelbart kun i forhold til ESG-redskabet/-rapporteringerne (Environment, Social og Governance), at der mangler en løbende opkvalificering, om end at der også her efterspørges fokus på mindsettet, idet man ikke præcist ved, hvad der venter om hjørnet.

Mere konkret giver en skole udtryk for, at der mangler tilbud til opkvalificering af underviserne på smedeuddannelsen, bl.a. i forhold til anvendelse af nyt svejseværktøj.

Derudover giver en skole udtryk for, at det er svært at finde noget inden for gastronomiske område, der matcher det ønskede niveau.

Flere af skolerne fremhæver de tekniske universiteter som relevante udbydere, idet de også forsker i området. Samtidig fremhæves erhvervsakademier som relevante udbydere og samarbejdspartnere.

Det efterspørges desuden, at videnscentrene byder ind med forløb, da de allerede nu har opbygget viden på det grønne område, og at de derudfra, kan videreudvikle på kurser, forløb, mv.

En skole påpeger, at de AMU-kurser de har kendt til, og som omhandler opkvalificering på det pædagogiske og didaktiske område gerne må ligge på et højere niveau end de hidtil kendte.

For tømrerne og snedkerne vil der fremover også blive behov for efteruddannelse i forhold til genbrug, affaldssortering klimavenlige materialer og beregninger i forhold til dette.

I bred forstand, men særligt på det merkantile område, vil ESG-redskabet/-rapporteringerne komme i fokus. På denne baggrund vil det være aktuelt at der fremover – og i stigende grad - udbydes relevante efteruddannelses tilbud.

5.3. Vigtige pointer fra afdækningen af nuværende og efterspurgt efteruddannelses tilbud

I forlængelse af afdækningen af nuværende og efterspurgt tilbud, er det relevant at fremhæve nogle pointer, som er vigtige at sætte i spil i kompetenceudvikling af underviserne – herunder ved udvikling af efteruddannelsesforløb.

Skolerne fremhæver i den forbindelse følgende pointer:

- Det er vigtigt, at ny viden og tilegnede færdigheder fra et kursus/efteruddannelse spredes ud på arbejdspladsen. Kurser giver ofte en iso-

leret viden. Det kan derfor være hensigtsmæssigt at alle relevante undervisere, deltager på samme kursus. Alternativt skal det sikres, at underviseren, der har været på kursus, involverer sine kollegaer i den nye viden.

- Der efterspørges mere skræddersyede forløb for de enkelte uddannelser.
- Det kan være hensigtsmæssigt at efteruddannelsen sker gennem flere korte forløb og ved aktionslæring. Herved opleves den ikke så omfattende og ressourcetrækvende, ligesom den bliver mere praksisrettet.
- Efteruddannelsen kan med fordel foregå lokalt ude på skolerne.
- Det anbefales, at ansøge fonde til projekter sammen med andre skoler.
- De faglige udvalg er en vigtig medspiller i forhold til efteruddannelse til den grønne omstilling. Hvis de ikke har involveret sig endnu, vil det være godt at få sat dem i spil.
- Uddannelseslederne skal have viden og indsigt i den grønne omstilling – herunder hvordan de i forlængelse heraf sikrer fokus på dette i deres teams.

7. Erfaringer med brug af gæstelærere

Der er forholdsvis stor variation i hvorvidt de fem skoler anvender/har anvendt gæstelærere – herunder i forhold til undervisning, der vedrører den grønne omstilling.

En skole bruger jævnligt gæstelærere. Det kan være en virksomhed, der kommer på besøg og fremlægger den seneste udvikling. Et eksempel er et samarbejde med en gastro-koncern, hvor skolen fik præsentation af hvordan man kan arbejde med linser i gastronomien. Hertil inddrages timelærere efter behov på områder, hvor skolen selv mangler kompetencer – herunder på specialefag og i den grønne omstilling.

En skole har bl.a. erfaring med gæstelærere gennem projekt, der specifikt omhandlede bæredygtighed og grøn omstilling. Forløbet gav skolens egne undervisere god indsigt i det grønne stof, som de kan tage med deres undervisning fremover.

En skole fremhæver, at de til en vis grad anvender gæsteundervisere, men at det varierer en del mellem de enkelte uddannelser. Især er det på deres elektrikeruddannelsen, de anvendes. Det er dog ikke ift. den grønne omstilling, at gæstelærerne har været i spil. Dog har der været oplægsholdere på besøg for at holde foredrag om den grønne omstilling.

En anden skole anvender gæstelærere i en større udtrækning, men fremhæver, at en gæstelærer ikke skal stå alene med undervisningen og derfor sammen med en underviser fra skolen. Herved klædes egen underviser på, til at undervise i det pågældende stof.

En skole (merkantilt område) anvender stort set ikke gæstelærere, mens en anden kun gør det i meget begrænset omfang.

Skolerne er overvejende enige om, at det er relevant at inddrage gæstelærere i undervisning, og at det især er relevant at gøre det i forhold til den grønne omstilling, selv om det endnu kun har været i begrænset omfang, det indtil videre er sket.

Bilag 1: Metode, design og forbehold

Afdækningen skulle ske gennem interviews med fem udvalgte erhvervsskoler med tekniske uddannelser spredt på geografi og størrelse.

En af de fem skoler skulle også udbyde merkantile uddannelser, da afdækningen også skulle omfatte dette område.

Følgende skoler blev udvalgt og deltog i interviewene til afdækningen:

- Mercantec – tekniske og merkantile uddannelser
- Hansenberg – tekniske uddannelser
- Roskilde Tekniske Skole – tekniske uddannelser
- Syddansk Erhvervsskole – tekniske uddannelser
- TECHCOLLEGE – tekniske uddannelser

Der blev derfor gennemført seks interviews – nemlig et interview på det tekniske område på hver af de fem skoler og et interview på det merkantile område.

Interviewene med de fem skoler er baseret på følgende spørgsmål:

- Udbud: Hvilke udbydere findes der af efteruddannelses tilbud for de to typer kompetenceudvikling? Er der geografiske forskelle og/eller forskelle på tværs af uddannelsesområder?
- Anvendelse: I hvilket omfang benytter erhvervsskolerne sig af de forskellige udbydere/efteruddannelses tilbud i forhold til hver af de to typer kompetenceudvikling? Hvad benytter skolerne sig mest/mindst af?
- Nye behov: Oplever erhvervsskolerne udækkede behov for nye efteruddannelses tilbud for hver af de to typer kompetenceudvikling? I så fald hvilke?

Interviewene blev gennemført virtuelt primært med uddannelsesledere fra de fem skoler i perioden den 23.-27. august 2024. Der blev afsat 45 minutter til hver interview.

Da afdækningen blev foretaget ud fra en kvalitativ metode (semistrukturerede interviews) med 5 udvalgte skoler, skal der i notatet tages forbehold for at afdækningen ikke kan give udtømmende billede af, hvilke aktuelle efteruddannelsesudbud, der findes inden for den grønne omstilling og hvilke konkrete og uddannelses- og fagspecifikke efteruddannelsesbehov, der findes blandt lærerne på de danske erhvervsskoler.

Nærværende afdækning udpeger i stedet en række temaer, der kan give afsæt for videre drøftelse af de rejste udfordringer, muligheder og behov på efteruddannelsesområdet for underviserne.